

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕНЕДЖМЕНТ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ**

Освітня програма магістр

Спеціальність 014.05

Галузь знань середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Екосистемологія
Викладач (-і)	Заморока А.М.
Контактний телефон викладача	-
E-mail викладача	-
Формат дисципліни	Лекції / практичні
Обсяг дисципліни	90 год. (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Сучасна систематика є синтетичною наукою, що розвивається у тісному зв'язку з еволюційною морфологією, екологією, біохімією, генетикою та біогеографією і використовує методи цих наук. Це наука про об'єднання живих істот у групи на основі аналізу притаманних їм ознак. Фактично, основною задачею таксономії є групування організмів. Це робиться з допомогою будування зручної системи класифікації організмів, та філогенетики, що займається з'ясуванням їх зв'язків. В систематиці також виділяють діагностику, що опрацьовує питання опису усіх існуючих видів на всіх стадіях розвитку, раціональні норми й вимоги до опису ознак певних таксонів, а також до складання таблиць для їхнього визначення. Разом з тим саме таксономію іноді називають систематикою, проте, як така, вона є лише частиною власне систематики.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: Ознайомити студентів з теорією та практикою заповідної справи в Україні та інших державах світу; законодавством України та міжнародними конвенціями та угодами у сфері охорони природних територій; глибоше ознайомити з принципами та методами управління у галузі заповідної справи.</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні поняття, терміни природоохоронної та заповідної діяльності; • Законодавство України у галузі охорони природи; • Порядку створення та оголошення природно-заповідних територій та об'єктів; • Характеристику та класифікацію природно-заповідних територій та об'єктів України; • Основні міжнародні конвенції та угоди щодо природних територій особливої охорони; • Порядок розробки менеджмент-планів з управління та розвитку природно-заповідних територій. • Шляхи та методи встановлення цілей та основних критеріїв важливості проектування природно-заповідної території; • Соціально-економічні та правові взаємовідносини зацікавлених сторін; • Порядок збору та аналізу інформації, планування робіт та прийняття рішень стосовно менеджмент-плану з управління та розвитку природно-заповідних територій; • Процедуру схвалення та імплементації менеджмент-плану з управління та розвитку природно-заповідних територій. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оволодіти основними поняттями, термінами природоохоронної та заповідної діяльності; • Оперувати Законодавством України у галузі охорони природи; • Освоїти порядку створення та оголошення природно-заповідних територій та об'єктів; 	

- Характеризувати та класифікувати природно-заповідні території та об'єкти України;
- Оперувати основними міжнародними конвенціями та угодами щодо природних територій особливої охорони;
- Працювати із зацікавленими сторонами та законодавчою базою для розробки менеджмент-планів з управління та розвитку природно-заповідних територій;
- Встановлювати цілі та основні критерії важливості проектування природно-заповідних територій;
- Встановлювати соціально-економічні та правові взаємовідносини зацікавлених сторін;
- Визначати основні можливості, питання та проблеми менеджмент-планів з управління та розвитку природно-заповідних територій та їх узгодження із зацікавленими сторонами.
- Зібрати та проаналізувати інформацію, планування робіт та прийняття рішень стосовно менеджмент-плану з управління та розвитку природно-заповідних територій;
- Підготувати до схвалення та імплементації менеджмент-план з управління та розвитку природно-заповідних територій.

4. Результати навчання (компетентності)

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами Уміння усно й письмово тлумачити біологічні поняття, факти, явища, закони, теорії; описувати (усно чи письмово) експеримент, послуговуючись багатим арсеналом мовних засобів — термінами, поняттями тощо; обговорювати проблеми біологічного змісту.
2. Спілкування іноземними мовами Уміння використовувати іншомовні навчальні джерела для отримання інформації біологічного змісту; описувати іноземними мовами, аналізувати та оцінювати роль природних явищ у сучасному світі, доречно використовувати біологічні поняття та найуживаніші терміни в усних чи письмових текстах, читати й тлумачити біологічну номенклатуру й термінологію іноземною мовою; описувати біологічні проблеми.
3. Математична компетентність Уміння застосовувати математичні методи для розв'язання біологічних проблем, розуміти й використовувати математичні моделі природних явищ і процесів.
4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях Уміння пояснювати явища в живій природі, використовуючи наукове мислення; самостійно чи в групі досліджувати живу природу, аналізувати й визначати проблеми довкілля; оцінювати значення біології для сталого розвитку.
5. Інформаційно-цифрова компетентність Уміння використовувати сучасні цифрові технології та пристрої для спостереження за довкіллям, явищами й процесами живої природи; створювати інформаційні продукти (мультимедійна презентація, блог тощо) природничого спрямування; шукати, обробляти та зберігати інформацію біологічного характеру, критично оцінюючи її.
6. Уміння вчитися впродовж життя Уміння організувати й оцінювати свою навчально-пізнавальну діяльність, зокрема самостійно чи в групі планувати й проводити спостереження та експеримент, ставити перед собою цілі й досягати їх, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя.
7. Ініціативність і підприємливість Уміння генерувати ідеї й ініціативи щодо проектної та винахідницької діяльності, ефективного використання природних ресурсів; прогнозувати вплив біології на розвиток технологій, нових напрямів підприємництва; зменшувати ризики й використовувати можливості для створення цінностей для себе та інших; керувати групою (надихати, переконувати й залучати до діяльності, зокрема природоохоронної чи наукової).

8. Соціальна і громадянська компетентності Уміння працювати в команді під час виконання біологічних дослідів і проєктів, оцінювати позитивний потенціал та ризики використання надбань біологічної науки для добробуту людини і безпеки довкілля.
9. Обізнаність і самовираження у сфері культури Уміння використовувати природні матеріали та засоби для втілення художніх ідей, пояснювати підґрунтя мистецтва з біологічної точки зору (фізіологія зору, слуху, смаку, нюху тощо).
10. Екологічна грамотність і здорове життя Уміння ефективно співпрацювати з іншими над реалізацією екологічних проєктів, розв'язувати проблеми довкілля, залучаючи місцеву громаду та ширшу спільноту. застосовувати набутий досвід задля збереження власного здоров'я та здоров'я інших.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			16		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			14		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
II	091, 014.05	II	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Парадигма охорони природи та значення природно-заповідних територій та об'єктів.	Лекції / практичні	van Dyke, 2003	2/2	5%	семестр
Нормативно-правові засади функціонування природно-заповідних об'єктів України	Лекції / практичні	Закон України..., 1992	6/4	10%	семестр
Природні та біосферні заповідники	Лекції / практичні	Закон України..., 1992	6/4	10%	семестр
Національні природні парки та регіональні ландшафтні парки	Лекції / практичні	Закон України..., 1992	4/6	15%	семестр
Різноманіття природоохоронних територій і становлення сучасного міжнародного їх розуміння	Лекції / практичні	van Dyke, 2003	4/6	15%	семестр
Права власності та способи	Лекції / практичні	van Dyke, 2003	10/6	15%	семестр

управління природно-заповідними територіями					
Проектування менеджмент-планів щодо управління природно-заповідними територіями	Лекції / практичні	Проць та ін., 2010; van Dyke, 2003	8/6	15%	семестр
Методи впровадження менеджмент-планів і суспільний консенсус	Лекція / практична	Проць та ін., 2010; van Dyke, 2003	8/6	15%	семестр
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Університетська шкала 100 балів Національна шкала 5 балів				
Вимоги до письмової роботи	10 балів				
Семінарські заняття	40 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Університетська шкала 50 балів Національна шкала 3 бали				
7. Політика курсу					
Екзамен					
8. Рекомендована література					
1. Закон України “Про природно-заповідний фонд України” (16.06.1992 р.) Відомості Верховної Ради України, 1992.- № 34. 2. Проць Б.Г., Іваненко І.Б., Ямелинець Т.С., Станчу Е. Експрес-оцінка стану територій природно-заповідного фонду України та визначення пріоритетів щодо управління ними. Львів: Гриф Фонд, 2010. – 92 с. 3. van Dyke F. Conservation biology. International edition, 2003.					

Викладач Замолока А.М.